

## A VII. Nemzetközi felvilágosodáskonferenciáról

Július 26-tól augusztus 2-ig Budapesten rendezték meg a VII. nemzetközi felvilágosodáskonferenciát. Az eseményről már eddig is számos helyen jelent meg értékelés - igaz, ezek mindegyike hirtelenjében elkészített gyorsmérés volt inkább, nem csoda, egy ilyen méretű rendezvény hasznát csak bizonyos idő elteltével lehet alaposan számba venni. Hiszen az egy időben és párhuzamosan üléselő szekciók és alszekciók tanácskozásain ugyanaz a személy folyamatosan részt sem vehetett. Senki-nek sem lehetett tehát teljes az áttekintése. Ez alól nem volt kivétel a hat főszekció elnöke sem. Ők a zárónapon, az utolsó plenáris ülésen összefoglalták és értékelték ugyan az elvégzett munkát, de részben mások feljegyzéseire és egyéb értesítésekre hagyatkozva.

Még esetlegesebb és felületesebb lehetett tehát azoknak a tájékozódása, akik - mint e sorok írója is - a konferencia gördülékeny lebonyolításában vállaltak bármi csekély részt. Hiszen a Bölcsészkar hallgatói közül jónéhányan a szervezők között tevékenykedtek: fogadták a repülőtereken az érkezőket, a szekciók titkáraiként igyekeztek eleget tenni az előadók esetleges kívánságainak vagy tájékoztató-szolgálatként működtek. Arról, hogy vállalt feladatainkat miképp teljesítettük, nem e helyütt kell beszélni; csak arra utalnék, hogy az MTV Gondolkodó című tudományos hetilapjában a szervező bizottság elnöke, Kosáry Domokos elismerően szólt az egyetemisták munkájáról. Most inkább azt kíséreltem meg valamiképpen körvonalazni, miért volt érdemes a nyár derekának egyik hetét felál-

ból, mi módon kell kapcsolatot teremteni és viselkedni egy nemzetközi tudományos összejövetelen. Arra is ráeszméltethettünk ez a konferencia, hogy igazából három- négy nyelv birtokában lehetséges teljes értékű résztvevőként tevékenykedni valamely szakmában. Mindehhez képest pedig csak utolsó sorban fontos, hogy a világ számos nagynevű kutatójával válthattunk néhány szót, vagy egyáltalán legutóbb látásból megismerhettük őket. Legvégül pedig kézzelfogható hasznot jelent, hogy a szervező bizottság jóvoltából hozzájutottunk a konferencia bevezető előadásait tartalmazó tanulmánykötethez, amelyet a "The Voltaire Foundation" adott ki a tanácskozás alkalmából.

Összegzésül - vagy inkább összegzés helyett - csak annyit: ritka alkalom, hogy Magyarországon rendezzi meg tanácskozását egy ilyen sok tagot számláló történész-szervezet, mint az ISECS /International Society for Eighteenth-Century Studies/. Ezt a lehetőséget pedig nem hagytuk kihasználatlanul mi sem. Nyilván hosszabb távra szól az a tapasztalat, amelyet itt szerezhettünk.

Sz.M.